

การพัฒนารูปแบบการสอนอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้
สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

นางศิริพร ฉันทานนท์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ปริญญาครุศาสตรบัณฑิต

สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2539

ISBN 974-636-032-9

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

THE DEVELOPMENT OF A MODEL OF TEACHING ENGLISH READING
COMPREHENSION BASED ON SCHEMA THEORY FOR
THE UPPER SECONDARY SCHOOL STUDENTS

Mrs. Siripom Chantanont

A Dissertation Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Doctor of Philosophy
Curriculum and Instruction Program
Graduate School
Chulalongkom University
Academic Year 1996
ISBN 974-636-032-9

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การพัฒนารูปแบบการสอนอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจตามทฤษฎี
โครงสร้างความรู้สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

โดย นางศิริพร ฉันทานนท์

ภาควิชา คณะกรรมการบริหารหลักสูตรคุษฎิบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.สุมิตรา อังวัฒนกุล

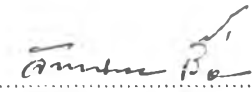
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ ปิตยานนท์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาคุษฎิบัณฑิต

 ..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ นายแพทย์ ศุภวัฒน์ ชุตินวงศ์)

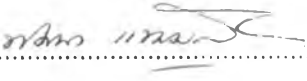
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

 ..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.จันทร์เพ็ญ เชื้อพวงนิช)

 ..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุมิตรา อังวัฒนกุล)

 ..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ ปิตยานนท์)

 ..... กรรมการ
(ศาสตราจารย์ ดร.อุทุมพร จามรมาน)

 ..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ทศนา เขมมณี)

 ..... กรรมการ
(ดร.สมศักดิ์ บุญสาธร)

พิมพ์ต้นฉบับบทความวิจัยวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

ศิริพร ฉันทานนท์: การพัฒนารูปแบบการสอนอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้ สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (THE DEVELOPMENT OF A MODEL OF TEACHING ENGLISH READING COMPREHENSION BASED ON SCHEMA THEORY FOR THE UPPER SECONDARY SCHOOL STUDENTS) อ.ที่ปรึกษา : รศ.ดร.สุมิตรา อังวิวัฒน์กุล, อ.ที่ปรึกษาร่วม: รศ.ดร.ทวีวัฒน์ ปิตยานนท์, 223 หน้า ISBN 974-636-032-9

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบการสอนอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้ สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และเพื่อตรวจสอบผลของการใช้รูปแบบการสอนที่มีต่อความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียน การดำเนินการวิจัยแบ่งเป็น 3 ขั้นตอน ขั้นตอนแรกเป็นการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานจากเอกสาร และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพื้นความรู้ด้านภาษา พื้นความรู้ด้านเนื้อหา และพื้นความรู้ด้านโครงสร้างบทอ่านกับความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ขั้นตอนที่สองเป็นการพัฒนารูปแบบการสอนอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ และเอกสารประกอบรูปแบบการสอน และขั้นตอนที่สามเป็นการทดลองใช้รูปแบบการสอน

ผลการวิจัยได้รูปแบบการสอน ซึ่งมีองค์ประกอบสำคัญ 5 องค์ประกอบ คือ หลักการ จุดประสงค์ เนื้อหา กระบวนการเรียนการสอน และการประเมินผล เป็นรูปแบบการสอนที่เน้นการสร้างพื้นความรู้ด้านภาษา ด้านเนื้อหา และด้านโครงสร้างบทอ่านแก่ผู้เรียนในขั้นก่อนการอ่าน และเน้นการเชื่อมโยงพื้นความรู้ เข้ากับบทอ่านในขั้นการอ่าน เพื่อช่วยให้นักเรียนเกิดความเข้าใจในการอ่านมากขึ้น เมื่อนำรูปแบบการสอนไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 และเปรียบเทียบคะแนนความเข้าใจในการอ่านระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม พบว่านักเรียนกลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยความเข้าใจในการอ่านสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ภาควิชา คณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ วิทยาลัยบัณฑิต
สาขาวิชา หลักสูตรและการสอน
ปีการศึกษา 2539

ลายมือชื่อนิสิต .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม .....

พิมพ์ต้นฉบับบทความวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

C540035 : MAJOR CURRICULUM AND INSTRUCTION

KEY WORD: READING COMPREHENSION / SCHEMA THEORY / TEACHING MODEL

SIRIPORN CHANTANONT : THE DEVELOPMENT OF A MODEL OF TEACHING ENGLISH READING COMPREHENSION BASED ON SCHEMA THEORY FOR THE UPPER SECONDARY SCHOOL STUDENTS. THESIS ADVISOR : ASSO.PROF. SUMITRA ANGWATANAKUL, Ph.D. THESIS COADVISOR : ASSO.PROF.TAWEEWAT PITAYANONT, Ph.D. 223 pp. ISBN 974-636-032-9

The purposes of this research were to develop a model of teaching English reading comprehension based on schema theory for the upper secondary school students and to examine the effectiveness of the teaching model in developing students' reading comprehension. The study was divided into 3 phases. The first one was to investigate the relationships between linguistic schema, content schema, and formal schema with upper secondary school students' reading comprehension. The second phase involves the development of the model of teaching English reading comprehension and supplementary materials, and the third one was to examine the effectiveness of the teaching model and supplementary materials.

The results of the research derived the teaching model consisted of five major components : principle, objective, content, teaching procedure, and evaluation. The model gave an emphasis on pre-reading stage where linguistic schema, content schema, and formal schema were provided to the learners to facilitate reading comprehension and the linking of schema to the reading text was also emphasized in while-reading stage. In examining the effectiveness of the teaching model, two groups of Matayom Suksa 5 students were selected through random sampling, and then one was assigned as an experimental group while the other was a controlled group. The teaching model was implemented with the experimental group whereas the controlled group learned through conventional method. It was found that the reading comprehension mean score of the experimental group was higher than that of the controlled group at the .05 level of significance.

ภาควิชา คณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ วิทยาลัยเทคโนโลยี..... *พิมพ์ อ.จ.*
สาขาวิชา หลักสูตรและการสอน ..... ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา..... *(พิมพ์)*
ปีการศึกษา 2539 ..... ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม..... *พิมพ์*

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ ด้วยความกรุณาของ รองศาสตราจารย์ ดร. สุมิตรา อังวัฒนกุล อาจารย์ที่ปรึกษา และ รองศาสตราจารย์ ดร. ทวีวัฒน์ ปิตยานนท์ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ซึ่งเป็นผู้ให้คำแนะนำ และข้อคิดเห็นต่าง ๆ มาโดยตลอด ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ในสาขาวิชาหลักสูตรและการสอนทุกท่าน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง รองศาสตราจารย์ ดร. ทิศนา เขมมณี และ รองศาสตราจารย์ ดร. จันทรทิพย์ เชื้อพานิช ที่ได้กรุณาให้กำลังใจตลอดระยะเวลาของการศึกษา และทำวิทยานิพนธ์

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่กรุณาตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัยและให้ข้อเสนอแนะที่มีคุณค่ามากมาย

ขอขอบคุณที่ ๆ ศึกษาพิเศษ และอาจารย์ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ที่ให้ความช่วยเหลือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยเฉพาะอย่างยิ่ง อาจารย์ถนัดดา สุขทิต ห้วนน้ำหอมคณาภาษาอังกฤษ โรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัย ที่ให้ความร่วมมืออย่างดียิ่งในการทดลองสอน

ขอขอบคุณที่ ๆ น้อง ๆ และเพื่อน ๆ ในสาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ที่ให้กำลังใจในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้

ท้ายนี้ ขอขอบคุณ คุณพิพัฒน์ ฉันทานนท์ ผู้ซึ่งให้ความช่วยเหลือแก่ผู้วิจัยในทุก ๆ ด้านตลอดมา

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ฅ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	10
สมมติฐานของการวิจัย	11
ขอบเขตของการวิจัย	11
ข้อตกลงเบื้องต้น	12
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	12
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	14
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	15
ทฤษฎีโครงสร้างความรู้	16
แนวคิดเกี่ยวกับการอ่านตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้	20
การสอนอ่านตามแนวคิดของทฤษฎีโครงสร้างความรู้	29
แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการสอน	39
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	43

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า	
3	วิธีดำเนินการวิจัย	48
ตอนที่ 1	การศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน	50
ตอนที่ 2	การพัฒนารูปแบบการสอน	66
ตอนที่ 3	การทดลองใช้รูปแบบการสอน	72
4	ผลการวิจัย	81
ผลการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน	81	
การนำเสนอรูปแบบการสอน	87	
ผลการตรวจสอบคุณภาพรูปแบบการสอน	104	
ผลการทดลองใช้รูปแบบการสอน	105	
5	สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	112
สรุปผลการวิจัย	114	
อภิปรายผลการวิจัย	117	
ข้อเสนอแนะ	120	
รายการอ้างอิง	122	
ภาคผนวก		
ภาคผนวก ก	รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ	132
ภาคผนวก ข	ตารางวิเคราะห์เนื้อหาและพฤติกรรมของแบบทดสอบ	135
ภาคผนวก ค	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	138
ภาคผนวก ง	คำแนะนำการใช้รูปแบบการสอน	195
ภาคผนวก จ	ตัวอย่างแผนการสอน	202
ประวัติผู้วิจัย	223	

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	ข้อมูลกลุ่มตัวอย่าง	52
2	จำนวนข้อสอบของแบบทดสอบวัดพื้นความรู้ด้านภาษา จำแนกตาม ค่าระดับความยาก	56
3	จำนวนข้อสอบของแบบทดสอบวัดพื้นความรู้ด้านภาษา จำแนกตาม ค่าอำนาจจำแนก	56
4	จำนวนข้อสอบของแบบทดสอบวัดพื้นความรู้ด้านเนื้อหา จำแนกตาม ค่าระดับความยาก	58
5	จำนวนข้อสอบของแบบทดสอบวัดพื้นความรู้ด้านเนื้อหา จำแนกตาม ค่าอำนาจจำแนก	59
6	จำนวนข้อสอบของแบบทดสอบวัดพื้นความรู้ด้านโครงสร้างบทอ่าน จำแนกตามค่าระดับความยาก	61
7	จำนวนข้อสอบของแบบทดสอบวัดพื้นความรู้ด้านโครงสร้างบทอ่าน จำแนกตามค่าอำนาจจำแนก	61
8	จำนวนข้อสอบของแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ จำแนกตามค่าระดับความยาก	63
9	จำนวนข้อสอบของแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ จำแนกตามค่าอำนาจจำแนก	64
10	จำนวนข้อสอบของแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ จำแนกตามระดับความเข้าใจในการอ่าน	64
11	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนสอบก่อนเรียนระหว่างกลุ่มทดลองและ กลุ่มควบคุม	75
12	แนวการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม	76
13	รายละเอียดในการดำเนินการทดลองสอน	79

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
14	คำมีขมิ้มเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนพื้นความรู้ ด้านภาษา คะแนนพื้นความรู้ด้านเนื้อหา คะแนนพื้นความรู้ด้านโครงสร้าง บทอ่าน และคะแนนความเข้าใจในการอ่าน	84
15	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนพื้นความรู้ด้านภาษา คะแนนพื้นความรู้ด้านเนื้อหา และคะแนนพื้นความรู้ด้านโครงสร้างบทอ่าน กับคะแนนความสามารถในการอ่านของนักเรียน	85
16	ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณเพื่อทำนายคะแนนความสามารถในการอ่าน ของนักเรียน	86
17	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ จาก การทดสอบก่อนการสอน	106
18	คะแนนเฉลี่ยความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ จากการทดสอบระหว่าง สอน 12 ครั้ง	106
19	คะแนนเฉลี่ยความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ จากการทดสอบระหว่าง สอน และจากการทดสอบหลังการสอนของนักเรียนกลุ่มทดลอง	108
20	เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ จากการ ทดสอบก่อนการสอนและหลังการสอนของนักเรียนกลุ่มทดลอง	109
21	เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ย จากการทดสอบระหว่างสอนของนักเรียน ในกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม	110
22	เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ย จากการทดสอบหลังการสอนของนักเรียน ในกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม	111